

Cover story: Cand se va sparge zidul crizei

Catalin Lupoae 23.03.2010

Piata de caramizi, care a avut o evolutie spectaculoasa in perioada 2004-2008, s-a lovit de un zid anul trecut, cand consumul a scazut cu 30% in volum si s-a redus la jumatate in valoare. Producatorii de profil au fost nevoiti sa adopte masuri drastice, precum inchiderea de fabrici sau disponibilizari de personal, inasa pe termen mediu pariaza din nou pe crestere. De unde va reveni cresterea? Sunt case prea putine ca sa acopere cererea, spun producatorii.

Iulian Mangalagiu, directorul general al Ceramica Iasi, unul dintre cei mai importanti producatori de caramizi de pe piata, trage concluziile dupa un an de criza in constructii si considera ca "dupa un lung sir de ani de crestere, cand estimarile pareau usor de facut, ne aflam pentru a doua oara in situatia in care un an a devenit termen lung pentru previziuni din cauza multitudinii factorilor implicati". Cu alte cuvinte, si 2010 este o enigma pentru producatorii de materiale de constructii, in conditiile in care nu au o viziune pe termen lung a evolutiei economiei locale.

Totusi, salvarea asteptata de toata suflarea din constructii este semestrul doi, cand s-ar putea revigora investitiile finantate de Guvern, precum si cele din imobiliare blocate in 2009. "Credem ca din a doua jumatate a acestui an, chiar daca cu pasi timizi, piata isi va relua cursul de crestere si va avea o crestere sanatoasa in urmatorii trei ani, cu o medie situata intre 5 si 10%", considera directorul general al Ceramica Iasi, care detine brandul de caramizi Brikston.

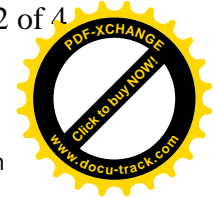
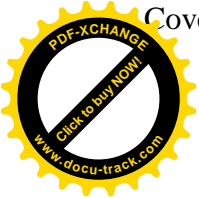

Pe langa declinul investitiilor in infrastructura si in sectorul imobiliar, companiile din constructii au fost afectate si de cea mai grea iarna din ultimii 20 de ani.

"Piata constructiilor a avut o scadere in primele doua luni ale anului intre 30% si 70% fata de 2009, in functie de zona geografica si de aplicatii. Estimam ca piata va avea o scadere in prima jumatate de an fata de anul trecut, din cauza contextului economic actual, dar si din cauza anotimpului frigos cu temperaturi mai scazute decat in anii trecuti. Consideram ca in a doua jumatate a anului vom avea o crestere a pietei datorita deschiderii proiectelor finantate din buget, dar si a investitiilor private care se vor accentua spre sfarsitul anului", sustine Mangalagiu.

Consum in scadere cu 30%. Piata de caramizi a scazut anul trecut cu circa 30% in volum, pana la 1,7 milioane de metri cubi, si in valoare cu 45%, 130-140 mil. euro, din cauza disparitiei marilor proiecte rezidentiale, consumul fiind sustinut in principal de investitiile individuale, realizate mai ales de muncitorii romani care lucreaza in strainatate.

"Scaderea in volum a pietei a fost influentata de temperarea creditarii, determinata deopotri de cresterea restrictiilor la acordarea creditelor catre firmele din sectorul constructiilor si de prudenta clientilor persoane fizice, cauzata de imprevedibilitatea veniturilor si de asteptarea acestora ca preturile sa-si continue scaderea", explica directorul general al Ceramica Iasi, companie detinuta de fondul de investitii american Advent International. Americanii au o prezenta puternica in sectorul constructiilor avand in portofoliu si producatorul de vopsele si adezivi Deutek.

Impactul crizei s-a resimtit anul trecut si la nivelul preturilor, care au scazut in medie cu cel putin 15%, odata cu acutizarea competitiei pe piata materialelor de zidarie, unde producatorii de caramida concureaza si cu cei din industria de BCA (beton celular autoclavizat). "Pe termen lung, aceste politici de pret ar putea ajunge sa afecteze nu numai profitabilitatea companiilor din sectorul constructiilor (producatori, comercianti sau firme de constructii), ci chiar sansele acestora de a supravietui crizei. Pe de alta parte, scaderea preturilor a avut si un efect pozitiv: proiectele rezidentiale individuale care si-au urmat cursul pot oferi preturi mai mici beneficiarilor finali", afirma Mangalagiu.

Revenirea, "inevitabila". Populatia cu venituri medii, cea care a sustinut boomul economic din perioada 2004-2008, se afla in prezent in stand-by, in asteptarea relansarii creditarii si a unor locuri de munca mai sigure.

"Clasa sociala cu venituri medii, care a propulsat piata rezidentiala in anii trecuti si care acum nu mai investeste in special din cauza insecuritatii locului de munca si rigidizarii modului de acordare de imprumuturi de catre banci va incepe din nou sa investeasca de indata ce barierele mentionate anterior se vor ridica, pentru ca nevoia de locuinte exista", considera oficialul Ceramica Iasi.

El considera ca revenirea cresterii pentru consumul de materiale de constructii este inevitabila, pentru ca in Romania exista in continuare un deficit mare de locuinte, iar oferta va trebui sa satisfaca in cat mai mare masura cererea "latenta" existenta.

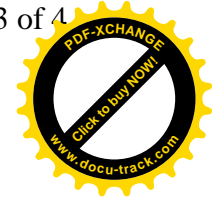
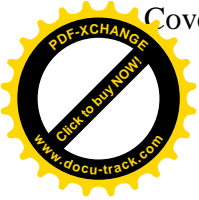
Luna august a fost declarata la unison de toti producatorii de materiale de constructii cea mai buna din 2009, datorita investitiilor realizate de muncitorii romani care lucreaza in strainatate si s-au intors in Romania in vacanta. Insa per total, in 2009 remiterile muncitorilor romani au scazut cu circa 30% fata de 2008, fapt care s-a resimtit si in industria constructiilor.

De altfel cresterea pietei de zidarie depinde si de cresterea economica a tarilor in care muncesc romanii care trimit bani acasa, in aceeasi masura in care Guvernul va avea capacitatea de a gestiona criza la toate nivelurile si bancile vor relaxa conditiile de creditare pentru firme.

Chiar daca exista potential de crestere, consumatorii sunt in expectativa din cauza majorarii ratei somajului pana la 8,3% in februarie, a nesigurantei locurilor de

munca si a politicilor bugetare salariale. Castigurile functionarilor din administratie au crescut cu 10% in luna ianuarie comparativ cu aceeasi perioada a anului trecut, urmand trendul din 2009,

cand angajatii din sectorul public au ajuns la venituri salariale lunare cu aproape 60% mai mari decat media pe economie.

"S-a creat un efect de domino in economie, cauzat si de «umflarea» mediatica a efectelor crizei, ce a determinat la nivel individual cresterea prudentei, reconsiderarea nevoilor, reducerea cheltuielilor si, in ultima instanta, amanarea proiectelor rezidentiale. De aceea, problema o constituie deocamdata convertirea nevoii de locuinte in cerere", considera Mangalagiu.

Export in Ucraina si Moldova. Ceramica Iasi a finalizat anul trecut o investitie de 30 de milioane de euro intr-o noua sectie de preparare a materiei prime si de productie a blocurilor ceramice, cu o capacitate de productie de de 480.000 de metri cubi, potrivit ultimelor date disponibile. In paralel, compania a oprit temporar productia de tigla si accesorii pentru acoperisuri, care se realizau intr-o sectie cu tehnologie neperformanta. "In 2009, vanzarile de tigle ceramice au avut o pondere foarte mica in businessul nostru, caramizile si blocuri ceramice fiind predominante", afirma Mangalagiu.

Ceramica Iasi, listata pe bursa RASDAQ, a realizat in 2008 o cifra de afaceri de 15,8 mil. euro si nu a publicat inca rezultatele financiare finale ale anului 2009, insa businessul a fost in scadere. La jumatatea anului trecut, reprezentantii companiei sperau sa mentina nivelul cifrei de afaceri similar cu cel din 2008, in ciuda scaderii pietei cu 30%.

"Cifra de afaceri din 2009 a fost afectata de evolutia defavorabila a cursului de schimb leu-euro, de cererea scazuta cauzata de criza pietei constructiilor, precum si de scaderile de preturi ale materialelor pentru zidarii."

Pentru anul acesta, compania din Iasi are in plan patrunderea pe pietele din Republica Moldova si Ucraina si sa extinda gama de produse, in timp ce investitiile vor fi minore, fiind prevazute doar finalizari sau perfectionari ale investitiilor din perioada anterioara.

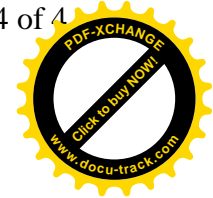
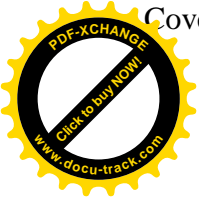
Target: vanzari ca anul trecut. Compania si-a propus pentru anul acesta ca volumele vandute in 2010 sa fie cel putin egale cu cele din 2009, luand in calcul o stabilizare a distributiei si faptul ca incepand cu partea a doua a anului trecut Ceramica a dezvoltat gama de produse si a marit performantele produselor din portofoliu.

"Pe fondul unei pietei in criza, in care focusul este pe pret, 2010 va fi un an al actiunilor care vizeaza detaliul, atentia noastra concentrandu-se pe reducerea costurilor si pe utilizarea cat mai eficienta a capacitatilor de productie puse in functiune anul trecut", spune Mangalagiu.

Doar jumatate din angajati. Ceramica Iasi a ramas la sfarsitul anului trecut cu aproximativ 230 de angajati, jumatate fata de cele 430 de persoane care lucrau la inceputul anului 2008, din cauza procesului de restructurare inceput in 2009, dar si a re tehnologizarii derulate in ultimii doi ani.

"Anul acesta nu vom face restructurari pentru ca am ajuns la un nivel organizational optim tinand cont de capacitatile de productie pe care le avem. In acelasi timp ne pregatim pentru cresterea pietei materialelor de constructii pe care o asteptam in perioada urmatoare", afirma Mangalagiu, care sustine ca procesul de restructurarea a fost finalizat prin oprirea functionarii liniei de productie a tigelor ceramice, care a permis reducerea cheltuielilor cu personalul si cu exploatarea unei linii mai putin performante.

Guvernul trebuie sa investeasca. Manga-lagiu sustine ca Guvernul ar trebui sa se focuseze pe masuri care sa dea incredere investitorilor in potentialul de dezvoltare al Romaniei, astfel incat sa creeze macar acelasi cadru din anii 2004-2005, cand rata somajului a scazut in fiecare an, iar investitorii se bateau pe locatii ca sa construiasca.

"Capacitatea de actiune a Guvernului este diminuata atat de lipsa viziunii, cat si de nevoia de a rezolva urgent

probleme punctuale , pentru care directioneaza catre consum imediat fonduri care ar trebui alocate investitiilor."

Directorul Ceramica Iasi considera ca investitiile depind foarte mult si de gradul de dezvoltare al infrastructurii si utilitatilor, lucruri de care alte tari din regiune se ocupa cu precadere, pe cand Romania nu se poate lauda cu mai mult de 250 km construiti in ultimii 20 de ani.

Ce au facut competitorii. Declinul consumului de materiale de zidarie a afectat si businessul celui mai mare jucator de pe piata de caramizi, grupul austriac Wienerberger, care a inchis temporar la inceputul verii fabricile de caramizi de la Tritenii de Jos (Cluj) si Gura Ocnitei (Dambovita).

Wienerberger Sisteme de Caramizi, cu afaceri de 77 mil. euro in 2009, a fost astfel nevoit sa inchida doua dintre cele trei fabrici, fiind mentinuta deschisa doar unitatea de productie de la Sibiu, datorita pozitiei strategice in care se afla din punct de vedere logistic. De altfel, potrivit raportului anual al grupului, inchiderea fabricilor din 2009 s-a resimtit si in vanzari, care au avut o scadere abrupta.